

Styrelsens proposition om att ingå avtal med Skogsstyrelsen gällande ett område klassat som nyckelbiotop.

Bakgrund

Som bekant äger och förvaltar TGEF drygt 100 ha skog och åkermark på Tynningö och en mindre yta på Risholmen, Vaxholms kommun. Detta är den övervägande delen av den allemansrättsligt tillgängliga marken på Tynningö. Vi arbetar tillsammans för att bevara och utveckla dessa rekreationsytor och naturvärden; något som hela tiden kräver stora ideella insatser av de relativt få medlemmar som deltar i det löpande arbetet.

Som rapporterats på tidigare årsstämmor, tog TGEF genom skogsgruppen redan under 2017 kontakt med Skogsstyrelsen i rådgivande syfte då vi ansåg att vår tidigare under många år något eftersatta skog nu hade fått genomgå flera positiva frihuggnings- och gallringsprocesser. Under sensvåren 2018 så fördjupades dessa kontakter. Det ledde till att en inventering och förberedande sondering för att skapa ett eller flera naturvårdsområden i de delar som varit föremål för gallringsarbeten inleddes. Under hösten 2018 genomförde Skogsstyrelsen i flera omgångar sedan en omfattande inventering av fyra utpekade delområden som i ett första skede kunde vara aktuella att omfattas av naturvårdsavtal eller kanske rent av klassas som biotopskyddsområde. Skogsstyrelsen har varit mycket positivt inställd till att vara behjälplig vid dessa kontakter då det finns ett riksintresse i att säkerställa att värdefull skog bevaras som ligger helt i linje med TGEFs ambitioner. Samrådet med Skogsstyrelsen har avsett två skilda saker; naturvårdsavtal och att områden kan klassas som biotopskyddsområde.

Ett *naturvårdsavtal* är ett nyttjanderättsavtal som tecknas mellan TGEF som markägare och staten genom Skogsstyrelsen. Syftet med ett naturvårdsavtal är att utveckla och bevara de höga naturvärden som redan finns. Naturvårdsavtal anses som en nyttjanderätt från TGEF till Skogsstyrelsen enligt jordabalken. I ett sådant avtal regleras

- hur naturvärdena ska bevaras och utvecklas,
- vad TGEF som markägare avstår ifrån,
- vilken ersättning TGEF får, och
- hur lång tid avtalet gäller.¹

Ett *biotopskyddsområde* är ett område i skogen som i och med sina höga naturvärden anses ha en mycket stor betydelse för skogens växter och djur. Det är många kriterier som avgör om ett skogsområde kan klassas som biotopskyddsområde. Det görs en samlad bedömning av områdets struktur, historik, fysiska miljö och av vilka arter som finns där. Många sådana områden känns lätt igen på att det är gott om olika nyckelelement som till exempel död ved, gamla träd, hamlade träd, mossklädda stenblock och bergväggar. Ett skogsområde kan vara skyddsvärt på grund av en speciell skogshistoria eller på grund av sällsynta ekologiska förhållanden. Några nyckelbiotoper uppträder bara i vissa terränglägen som till exempel strandskogar, raviner och rasbranter. Andra kan vara betydligt svårare att bedöma, men kan

---

¹ <https://www.skogsstyrelsen.se/aga-skog/skydda-skog/naturvardsavtal/>

Tynningö Gärd Ekonomisk Förening

utmärka sig genom stor förekomst av speciella arter som visar på höga naturvärden, så kallade naturvårdsarter.²

Den stora skillnaden mellan ett avtal om naturvårdsområde och ett beslut om biotopskyddsområde är att medan ett naturvårdsavtal avser en begränsad i avtalet fastställd tidsperiod, innebär ett beslut om biotopskyddsområde att det för all framtid inte får bedrivas verksamhet eller vidtas åtgärder som kan skada naturmiljön inom det skyddade området. Det innebär i praktiken att området bevaras orört även om äganderätten till området kvarstår hos TGEF.

Tidigare beslut

Förhoppningen var att TGEFs styrelse i samråd med Skogsstyrelsen skulle kunna presentera ett färdigt förslag till stämman redan 2019, men till följd av begränsningar i statsbudgeten stannade alla planerade projekt av. Under senare delen av 2019 erhöll Skogsstyrelsen ytterligare finansiering som möjliggjorde att gå vidare och diskussionerna togs upp igen. Detta ledde till att det fanns ett konkret förslag till naturvårdsavtal att presentera för årsstämman 2020 avseende de två områden F (Klacken) och C (Kärret innanför bommen) som framgår av karta Bilaga A. Dessutom ville Skogsstyrelsen gå vidare med att skydda ett litet område mellan C och E på kartan som nyckelbiotop.

Några fördelar som styrelsen ser med att teckna naturvårdsavtal med Skogsstyrelsen är

- Skogsstyrelsens målsättning att bevara nuvarande skogar för framtiden.
- Skogsstyrelsens långsiktiga syn och förvaltning av de delar av vår skog som de tar ansvar för överensstämmer väl med TGEFs ändamålsbestämmelse att det långsiktigt ska finnas stora, allemansrättsligt tillgängliga och obebyggda marker på Tynningö med naturvård och sociala värden som huvudsyfte.
- Beroendet av ideella insatser av medlemmarna upphör under lång tid för de delar av vår skogsmark som omfattas av naturvårdsavtal
- Skogsstyrelsen ersätter föreningen omedelbart när naturvårdsavtal tecknas utifrån virkesförrådet som vid aktuell tidpunkt finns i området som omfattas av naturvårdsavtalet.
- TGEF kan tillsammans med Skogsstyrelsen skapa en målbild över hur TGEFs skogsområden som omfattas av naturvårdsavtal ska se ut de närmaste 25 åren med naturvårdsmål och sociala värden med fokus på vandringsleder mm.
- De områden som omfattas av naturvårdsavtal kommer inte att vara föremål för några gallringar eller avverkningar, utan enbart nödvändig löpande skötsel som slyrensning och omhändertagande av vissa stormfällida träd.

Styrelsen har utifrån TGEFs ändamål och syfte svårt att se några nackdelar med att naturvårdsavtal ingås med Skogsstyrelsen för delar av TGEFs skogsmark och att områden av TGEFs skogsmark klassas som nyckelbiotopområde.

Årsstämman och en extra stämma 2020 beslöt att godkänna styrelsens förslag att ingå naturvårdsavtal på 25 år avseende område F (Klacken) och C (Kärret innanför bommen) som framgår av karta **Bilaga A** på villkor som ansluter till de villkor som Skogsstyrelsen normalt

---

² <https://www.skogsstyrelsen.se/miljo-och-klimat/biologisk-mangfald/nyckelbiotoper/>

Tynningö Gärd Ekonomisk Förening

tillämpar för naturvårdsavtal samt medverka till att ett litet område mellan C och E på kartan klassas som nyckelbiotop.

Det nu aktuella beslutet

TGEFs fortsatta samråd med Skogsstyrelsen har nu utmynnat i att Skogsstyrelsen är beredd att besluta att klassa det tidigare diskuterade markområdet som biotopskyddsområde. Ytan har nu fastställts till ca 1,2 ha och framgår av kartan **Bilaga B**. Styrelsen ser liksom tidigare positivt på Skogsstyrelsens förslag. Beslutet bygger på ett avtal med TGEF där TGEF godkänner detta och erhåller en engångsersättning på 288 000 kr som kompensation för en bedömd marknadsvärdeminskning.

Styrelsens förslag

Styrelsen föreslår att stämman beslutar att godkänna styrelsens förslag att TGEF ska medverka till att det område som framgår kartan **Bilaga B** nu klassas som biotopskyddsområde mot erhållande av en engångsersättning på 288 000 kr. Det noteras att för att mandatet till styrelsen ska vara giltigt, så förutsätter det enligt § 3 i TGEFs stadgar att beslut fattas av två på varandra följande föreningsstämmor varav den första ska vara ordinarie eftersom åtgärden sträcker sig längre än 5 år. Kallelse till den extra stämman får inte utfärdas förrän den ordinarie föreningsstämman har hållits och den extra föreningsstämman får inte heller hållas tidigare än tre månader efter den ordinarie föreningsstämman.

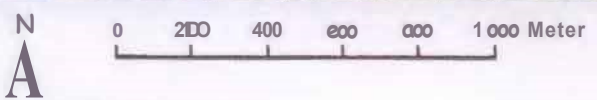
Tynningö i mars 2024

Styrelsen

Rådgivningsärende R 66-2018

Utlånhdatum: 2018-01-19

Kartans mittpunktakoordinat:
 SWE REF99TM . E)6586333, 693585
 WGS84 (lat, Lon)59.37112, 18.40718

Kartprojektion: SWE REF99-TM
 Bakgrundskartan ur allmänt kartmaterial
 © Lantmateriet 10912037.

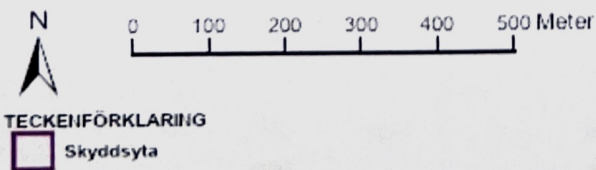
TECKENFÖRKLARING

- Rådgivningsyta
- Hänsyn**
- Biotop skydd
- Naturvårdsavtal
- Nyckelbiotop
- Objekt med naturvården
- Forn- och kulturlämning Punkt
- Forn- och kulturlämning Linje
- Forn- och kulturlämning Yta
- Storskogsbrukets Nyckelbiotoper
- CJ** Naturresevat
- J** Nationalpark
- Vattenskyddsområden
- Natura2000 fågeldirektivet
- C** Natura2000 habitatdirektivet

Skyddsärende SK 618-2018

Utskriftsdatum: 2024-03-15

Kartans mittpunktskoordinat:
SWEREF99TM (N, E) 6586750, 693164
WG584 (Lat, Lon) 59.37505, 18.40016

Kartprojektion: SWEREF99-TM
Bakgrundskartan ur allmänt kartmaterial
© Lantmateriet 109/2037.